Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
11 januari 2023

Onze referentie
IENW/BSK-2023/5658

Opgesteld door
Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid & Milieurisico's
Cluster E

Beslistermijn
16 januari 2023

Bijlage(n)
1

Aan S IenW

nota

Evaluatiebrief Tata Steel

Aanleiding

- Op 1 december 2021 heeft uw voorganger u het plan van aanpak "Naar een gezondere leefomgeving in de IJmond: aanpak voor het beperken van de luchtverontreinigende uitstoot van Tata Steel Nederland" aangeboden aan de Tweede Kamer.
- In het plan van aanpak staat dat eind 2022 wordt bezien of de ingezette acties hebben geleid tot voldoende verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving om daarmee gezondheidsrisico te verminderen.
- In deze Kamerbrief treft u de uitkomsten hiervan. Met deze brief geeft u tevens invulling aan een aantal toezeggingen en moties aan de Kamer op het dossier Tata Steel.

Geadviseerd besluit

Bijgevoegde Kamerbrief ondertekenen en uiterlijk 16 januari versturen, in verband met het Commissiedebat Externe Veiligheid op 26 januari.

Kernpunten

De Kamerbrief is opgebouwd uit drie hoofdblokken.

- Eerst wordt een algemeen beeld geschetst. Daarin staat dat veel acties volgens gemaakte afspraken zijn uitgevoerd, maar dat deze resultaten (nog) niet tot meetbare lagere concentraties en daarmee tot een verbetering van de gezondheidssituatie leiden. Dat heeft ook deels te maken met het feit dat de gevolgen van bijvoorbeeld aanscherpen van vergunningen de komende twee jaar vooral effect zullen sorteren. Daarmee verdient de situatie ook komend jaar uw aandacht.
- Vervolgens gaat de brief in op de ontwikkelingen die na juni 2022 hebben plaatsgevonden en wordt vooruitgekeken op de te zetten stappen in 2023. Deze brief volgt dezelfde indeling van de actielijnen uit het plan van aanpak Tata Steel.
- Tenslotte gaat u kort in op de maatwerkafspraken met andere industriële bedrijven en de rol van IenW daarin.

Krachtenveld

- De Kamerbrief is afgestemd met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de provincie Noord-Holland, de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, Rijkswaterstaat, de Inspectie voor Leefomgeving en Transport en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu.

- Het krachtenveld rond Tata Steel is zeer verdeeld. Hoewel de thema's overlast en gezondheid rond Tata Steel al decennia spelen, is er een kentering zichtbaar. De afgelopen jaren is er nog meer aandacht gekomen voor de gezondheid van de bewoners en is inzicht ontstaan in de ernst van de gezondheids- en milieueffecten. Dat heeft ertoe bijgedragen dat de betrokkenheid, mondigheid en organisatiekracht van omwonenden en maatschappelijke organisaties is toegenomen (zowel 'voor' als 'tegen' Tata Steel).
- De aandacht voor het dossier en het gevoel van urgentie om de gezondheid van omwonenden meer prominent een plek te geven in de afwegingen is in de landelijke politiek toegenomen. Afgelopen jaar is Tata Steel in diverse debatten en Kamervragen aan de orde geweest en naar verwachting zal dit het komende jaar wederom aan de orde zijn.

Toelichting

Vooruitblik korte- en lange termijn
In de brief staat dat dit jaar, samen met alle betrokken partijen, verder langs de eerder uitgezette lijnen wordt gewerkt. We verwachten dat dit de snelste route is naar het verbeteren van de situatie:

- Voor de korte termijn richten we ons op maatregelen die het bestaande staalproductieproces minder milieubelastend maken. De bevoegde gezagen en de betrokken omgevingsdiensten blijven vergunningen aanscherpen en zetten in op het verder intensiveren van het toezicht. De verwachting is dat met realisatie van nog uit te voeren maatregelen de komende anderhalf tot twee jaar aanzienlijke stappen worden gezet in de emissiereductie van Tata Steel.
- Voor de lange termijn richten we ons, samen met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en de provincie Noord-Holland op het faciliteren van een zo snel mogelijke transformatie van het bedrijf, waarbij in plaats van kolen aardgas of waterstof en groene elektriciteit wordt gebruikt voor de staalproductie. Hiervoor worden maatwerkafspraken gemaakt, met daarin ook aandacht voor de milieu- en gezondheidssituatie. Dit leidt tot sluiting van de meest vervuilende onderdelen en moet de milieu- en gezondheidssituatie fors verbeteren.

Politieke context
Met de brief doet u de volgende toezeggingen af:

- Het informeren van de Kamer, naar aanleiding van de vraag van het lid Grinwis, over de uitvoering van de motie over transparante en structurele monitoring van Tata van september 2021.
- Het informeren van de Kamer over de vervolgstappen van de RIVM verkenning naar kwantitatieve waarden.

Daarnaast informeert u de Kamer over de stand van zaken van de volgende Kamermoties:

- De motie Hagen en Bouchallikh, waarin de regering wordt verzocht om met Tata Steel en de provincie Noord-Holland te onderzoeken of vooruitlopend op het groenstaalplan extra milieu- en gezondheidswinst te realiseren is, bijvoorbeeld door het al eerder sluiten van bedrijfsactiviteiten, zoals de Kooksfabriek 2, en/of het uitvoeren van extra maatregelen boven op de roadmap+.

- De motie Grinwis waarin de regering wordt verzocht, in overleg te treden met de provincie Noord-Holland als bevoegd gezag en het RIVM met als doel het vormgeven van een monitoringsprogramma, en de Kamer hierover te informeren (Kamerstuk 32813, nr. 834)
- De motie Boucke c.s. waarin de regering wordt verzocht, te onderzoeken welke juridische instrumenten de lokale, regionale en landelijke overheden hebben om op korte termijn de leefomgevingskwaliteit te verbeteren (Kamerstuk 32813, nr. 830)
- De motie Hagen (Kamerstuk 30175, nr. 421) waarin de regering wordt verzocht om in de maatwerkafspraken met Tata ook concrete juridisch afdwingbare eisen op te nemen ten aanzien van gezondheidswinst;
- De motie Hagen (Kamerstuk 30175, nr. 422) waarin de regering wordt verzocht om in de maatwerkafspraken met Tata concrete en juridisch afdwingbare afspraken te maken over het zo snel mogelijk uitfaseren van de meest vervuilende onderdelen.

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Ontwerp Kamerbrief	

Datum
11 januari 2023

Onze referentie
IENW/BSK-2023/5658

Opgesteld door
Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid & Milieurisico's
Cluster E

Aan
S IenW

Bijlage(n)
1